

HAFTALIK DEĞERLENDİRME

22-29 Ekim 2018

Önümüzdeki hafta öne çıkması beklenen konular ve ön değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

- **(İÇ POLİTİKA)** Türkiye Mart 2019 yerel seçim sathi mahalline girmiştir. Seçim sürecinde projelerden çok din ve etnik konuları istismar edileceği anlaşılmaktadır. Aslında 24 Haziran seçimleri öncesi başlayan af konusuna geçen haftadan buyana Danıştay'ın ANDIMIZ'ın yeniden okunmasına izin veren kararı önümüzdeki hafta tartışmaların ana gündem konusu olacaktır.

29 Ekim Cumhuriyet bayramının kutlanma şekli, Ankara'da Anıtkabir ziyareti haricinde tören yapılmayacak olması, Cumhuriyet Bayramı resepsiyonunun 3. Havalimanı açılışı bahanesiyle İstanbul'da yapılacağı konuları bu hafta konuşulması beklenen konular arasında.

- **(SUUDİ GAZETECİ)** Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın İstanbul'daki Suudi Arabistan Başkonsolosluğunda öldürülmesi olayı önümüzdeki hafta iç ve dış politika konularının başında olmaya devam edecektir. S.Arabistan'ın konsoloslukta öldürüldüğünü kabul etmesinden sonra ABD ve Avrupa ülkelerinin tavırları da belli olmaya başladı. Avrupa ülkeleri açıklamaları yeterli görmezken ABD Trump'ın gel-git içeren açıklamalarıyla belirlemeye çalışıyor.

Türkiye ise hem S.Arabistan hem de ABD ile istişare içinde. Elindeki bilgileri diğer ikisiyle koordine ederek açıklamayı tercih etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın ellerindeki bilgileri Salı günü grup toplantısında açıklayacağını söylemesi ve bu açıklamayla eş zamanlı olarak Suudi kral ve Tump ile görüşmesi bunu göstermektedir.

Olayla ilgili açıklamanın Suudi kral ve velayet prensi olayın içinden çıkarmaya ortam yaratması bekleniyor. Trump'ın ise ABD'nin çıkarları çevresinde Suudilerle yaptıkları yüz milyarlarca dolarlık silah anlaşmasından vazgeçmeyecek bir çözümü isteyeceği bekleniyor.

- **(DOĞU AKDENİZ - EGE)** Erdoğan yönetiminin ısrarla gündem maddesi yapmak istemediği, standart düşük profilli açıklamalarla (Türkiye'ye rağmen Ege ve Doğu Akdeniz'de oldu-bittilere izin vermeyiz gibi) geçiştirmeye çalıştığı Doğu Akdeniz ve Ege'de ise Yunan-Rum ikilisinin tek taraflı hamleleri takip edilmesi gereken konular. Yunanistan Türkiye'nin Barbaros araştırma gemisinin faaliyetlerini yakından takip ettiğini, önümüzdeki haftalarda Kıbrıs'ın güneyinde Rumların yapacağı sondaj çalışmalarına Türkiye'nin nasıl bir tepki vermeye çalışacağını anlamaya çalıştığı görülmektedir.

Barbaros gemisi araştırmalarına devam edecek. Yunan tarafı gibi Türkiye de Doğu Akdeniz ve Ege'deki gelişmeleri izlemelidir. Ayrıca Yunanistan'ın batı kıyılarında karasularını 12 mile çıkarma hazırlığında olduğu açıklandı. Bu tür olayların aniden gelişmesi ve krize dönüşmesi beklenmelidir. Alternatif tepki ve karşı koyma planları hazır olmalıdır.

- **(İDLİB)** Suriye'de İdlib mutabakatının uygulanması için son tarih olan 15 Ekim sahada ılımlı muhaliflerin büyük oranda ancak HTŞ-Nusra grubunun göstermelik adımlarıyla hedeflene kriterlere ulaşamadığı için uzatılmıştır. Ancak bu uzatma resmen duyurulmamış yeni miad tarih açıklanmamıştır. Gayriresmi bir mutabakat olduğu anlaşılmaktadır.

Gerek HTŞ-Nusra gerekse Suriye ordusundan birbirlerine bir saldırı olmadıkça sahadaki statükonun bir süre daha devam etmesi bekleniyor. Ancak bu da kırılğan bir durum yaratıyor. Çünkü beklenmeyen bir taciz veya saldırı çatışmaları tetikleyip mutabakatı ortadan kaldırabilir. Bu da İdlib'in bu hafta da izlenmesi gereken noktalardan biri olmasını gerektiriyor.

- **(FIRAT'ın DOĞUSU)** Bugüne kadar Erdoğan yönetiminin hep hedef gösterdiği, ABD'nin bu bölgedeki PKK/PYD'ye askeri destek vererek binlerce TIR dolusu silah ve malzemeyi vermesi nedeniyle ABD'nin suçlandığı bölgeye ilişkin olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın geçen hafta yaptığı "Fırat'ın doğusunda ciddi sorun yaratacak bir gelişme yok. Zaten o bölgenin çoğu çöldür" açıklamasının ABD ve PKK/PYD, hatta Rusya İran ve Suriye tarafından nasıl değerlendirileceği bu hafta izlenmesi gereken bir konudur.

Bu durum Türkiye'nin Fırat'ın doğusunda ABD'nin politikasını kabullendiği anlamına gelip gelmediği de sorgulanması gereken konulardan biri.

- **(SURIYE KONULU 4'LÜ ZİRVE)** Türkiye'nin girişimiyle Türkiye, Rusya, Almanya, Fransa liderlerinin 27 Ekim'de İstanbul'da Suriye konusu zirveye katılması planlandı. Tarafların birbirlerini tartma, ABD'ye mesaj verme niteliği taşıdığını söyleyebiliriz. Türk tarafı zirveye büyük önem atfetse de diğerleri zirveden önemli bir karar çıkmayacağını söylediler. 4'lününü ve ABD'nin açıklamaları izlenmesi gerekiyor.
- **(IRAK)** Irak'ta 12 Mayıs'taki seçimler sonrasında ilk toplantısını Eylül başında yapan Irak parlamentosunun yeni Cumhurbaşkanı olarak seçtiği Berham SALİH hükümeti kurma görevini Adil Abdül MEHDİ'ye verdi. Mehdi'nin kuracağı hükümet, hükümette Kürtlerin kaç bakanlık alacağı, Türkmenlerin bakanlık alıp alamayacağı takip edilmesi gereken konulardan biridir.
- **(IRAK KUZEYİ)** Irak kuzeyinde Ekim başında yapılan parlamento seçimlerinde KDP yine birinci parti çıktı ancak hükümet kurulması için koalisyon yapılması gerekiyor. KDP'li bir hükümet kurulup kurulamayacağı, kurulamaması halinde bölgede beklenmeyen gelişmelerin yaşanabileceği izlenmesi gereken konudur.
- **(ABD'nin ANLAŞMALARDAN ÇEKİLMESİ, ABD-RUSYA İLİŞKİLERİ)** ABD Başkanı Donald Trump, geçen hafta Washington'un 1987'de Sovyetler Birliği ile imzalanan Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması'ndan çekileceğini açıkladı. Rusya buna sert tepki verdi. Trump'ın ulusal güvenlik danışmanı Bolton bu hafta 3 gün süreyle Moskova'da olacak ve Putin dahil birçok yetkiliyle görüşecek.

Nükleer anlaşmadan çekilmenin yanında Suriye, İran konularının da görüşülmesi beklenmektedir. Açıklamaların dikkatlice izlenmesi gerekiyor.